

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 06 fen., kwartalnie 9 mk. 06 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz białawy jednodzielnopłowy na 1 kol. 1 mk. 50 to ngów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów
Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesować oddziaływanie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

W rocznicę listopadową...

Częstochowa, 28 | 11.

W posępny, listopadowy wieczór myśl każdego polaka ulatuje rokrocznie ku tym, co przed laty, zapragnęli zdobyć Ojczyznę naszej słońce wolności.

I staje przed nami w blasku promiennej chwały postać żołnierza z 31 roku, błyszczą w słońcu mundurzy przesuwających się zwycięskich wojsk, grzmia działa, ruszają do ataku żołnierze, świecą bohaterstwem pola Grochowa, Wawra, Wielkich Dębów, Igań...

Powstania listopadowego zakończyło się klęską, jest wszakże rzeczą polityczną zwracać się ku przeszłości—poznawać ją, aby unikać błędów na przyszłość.

Udziałem powstania listopadowego był tylko ból, ale sztandary, które wypadły z okrwawionych dłoni polskich na polach bitew w 1830—1831 roku, my dziś ujmujemy nanow w swe dłonie i ta wiara w zwycięstwo naszej sprawy, jest owocem poświęceń bohaterów, którzy nocy listopadowej pragnęli powołać naród do walki z wrogiem i o których, jak Grecja o dzielnych spartanach pod Termopyłami Polska ze czcią wspominać będzie.

Poczynają się ziszczać marzenia i ideały, które przyświecały bohaterom powstania listopadowego, które są logiką naszej historii, testamentem, przekazanym przez Ojczyznę przyszłym pokoleniom.

Wojny Kościuszkowskie, Legjony i epopeja Napoleońska pogłębiły ten ideał narodu polskiego: godność narodu i niezawisłość stały się katechizmem patriotyzmu naszego. Bez nich niema życia narodowego, i żaden polak nie spocznie dotąd, dopóki tego ideału historia nie ziszczy.

Ten ideał podniosło wejsko polskie w noc listopadową, o ten ideał walczyło po bohatersku aż do 8 września 1831 r., ten ideał jasno i wyraźnie wypowiedział naród przez usta najwyższej narodowej władzy — sejm.

Sejm „rewolucyjny”, na pierwszej sesji w pamiętnym manifestie z 20 grudnia 1830 r. jasno wypowiedział, że „naród polski powstał z męskiem przedsięwzięciem niepowrócenia więcej do więzów, które skrózyl, niezłomnie oręcza prodków, póki nie wywalczy niepodległości i potęgi”.

Słuszność zasady, że tylko niepodległość może zaspokoić prawa i godność narodową i że wszelkie kompromisy z Rosją są niemożliwe i z godnością narodu niezgodne—wypowiedział jeden z największych i najszlachetniejszych polaków, jeden z najtragiczniejszych bohaterów powstania listopadowego ks. Adam Czartoryski w dniu 30 stycznia 1831 r., obejmując obowiązki prezesa Rządu Narodowego.

Temu ideałowi działające powsta-

nia listopadowego byli wierni, aż do końca.

Tragizm ich był tem cięższy i smutniejszy, że, by nie zejść z drogi, jedynie przez historję wskazanej jako słusznej i z godnością narodową jedynie zgodnej, świadomie najfatalniejsze skutki wybrali, długą niewolę raczej, niż odstępstwo od narodowych ideałów.

Naród polski czei działaczy powstania listopadowego jako bohaterów, meże najsmutniejszych w historii naszej, którzy bez wiary już w skuteczność walki, w tak tragicznych warunkach z prawdziwie rzymską powagą i stoicyzmem, zadanie swe i obowiązek względem narodu spełnili.

Zachowanie ideałów narodowych w całej czystości, strzeżenie ich z tak wzniosłym bohaterstwem—oto ich zasługa niezapomniana.

I dziś, gdy powstaje państwo polskie z większym niż kiedykolwiek wzruszeniem w dniu 29 listopada serce każdego polaka ku prądziom ich, powstańcom Nocy listopadowej wzleci, a usta wyrzekną: Cześć Wam, cześć bohaterom, co się nie ulekił niewoli własnej i najbliższych i święcie znoza strzegli!

Z „Nocy Listopadowej“.

(początek)

PALLAS.

Do mnie! Do mnie! Do mnie!
Zwycięskie duchy, w orli lot
powietrznym szlakiem
biegajcie we wicherowym szumie;
potrząsam władnym znakiem!

Wy wszystkie razem,
mętołobczem spryskięcie żelazem,
co byt poświęcaćie dumie;
na szczytach Hymetu, Ossy,
Słońcu ślubujcie niezłomnie.

Ze szczytów Pełjonu
biegajcie, biegajcie tłumnie,
śmiertelnych żadne zgonu.
Oto stawiam groty!

Hej ku mnie, ku mnie, ku mnie!

St. Wyspiański.

Stanisław Wyspiański.

W 10-tą rocznicę zgonu.

W dniu wczorajszym upłynęło lat 10 od chwili, kiedy przestał na zawsze obejmować swym wzrokiem przeszłość teraźniejszość i przyszłość Polski Stanisław Wyspiański.

Zamknął oczy człowiek, któremu śmierć nie obca była, lecz towarzyszką wierną przez pół życia, której przeniakał groźne tajemnice, ozerpiąc z niej siłę niezwalczoną.

Serce miał rycerza i moc bohatera, żył w męce, ale głos jego brzmiał, jak dzwon Wawelski. Wyspiański orlem kochaniem obejmował duszę Polski, chciał by hartowną jako stal była, by oblicze jej podobne się stało Czarneckich i Zawiszków obliczom.

Auter „Wesela” w czasie swej wędrówki tytulowej do chwili, gdy

śmierci przecięła pasmo jego życia, śladami szedł Króla—Ducha, a był biczem na gnuśność i tchórzostwo, na płacze i jęków zawodzenia.

Wyspiański piszemy był i jest wrogiem, zyskującej sobie szczególnie obecnie prawa obywatelstwa, wszelkiej poży i obłudy. „Blagą” zwie patriotyzm w słowach tyłko, konfederatkach i godłach narodowych, wzywa do czynów potężnych, prze-czuwa zblizającą się nową falę życia polskiego.

Wyspiański jest dopełnieniem idei Mickiewicza, Siewackiego i Mochackiego, stwarzając przytem nowy, silny zwarty, dźwięczny język, który śpiewać umie jednocześnie, jak słewiki w lasach ziemi polskiej wy-legle.

Liryka jego należy do najpiękniejszych w poezji świata, a dramaty przyobleczone są w nową formę. Nietylko w poezji, lecz w malarstwie stworzył nowy styl w którym doszedł do szczytów ekspresji, jaką obserwować możemy jedynie w dziełach genjuszów.

Zgasły przed laty dziesięciu poeta „stargał, jak mówi M. Konopnicka, wieka z trumien, z sarkofagów rozżarzył zetlałe purpury, rozziocił berła i korony zgasie, iłby naród użzał okowidnie królewskości swoją”.

Przed dziesięciu laty odszedł od nas i spoczął w szeregu ludzi narodowi zasłużonych w grobowcach na Skałce złożony, ale duch jego żyje, jak nie przestają żyć i mieszkać wśród potomnych duchy mocarne.

A. P.

Częstochowa, 28 | 11—17.

M. Konopnicka o Wyspiańskim.

Marja Konopnicka poświęciła autorowi Wesela po jego zgonie wspomnienie żałobne—„Jego duch”, w którym mówi między innymi:

...I stałeś się głosem, wlejącego płomienia, a który szedł, stawał, aby słuchał ciebie.

I zapalały się u stosu twoego serca mnogie, a które bliskie były śmierci ożyły.

Poruszyłeś prochy święte i nie święte, szukając w nich iskry żywota.

Cała grobowa Polska stanęła przed tobą, „naga, w stykсовym wykapania mule”.

Sam sobie fatalny, nam błogosławiony.

Wypaliłeś się tragicznie w nieugaszonej żądzy rozrzarzenia życia ludu swego.

FRAGMENTY LISTOPADOWE.

Zagrała noc listopadowa
Młodzież się w pary chwyciła,
Puściła się galopada
Ziemia z radości tętniła.
Przy armat i dzwonów huku.
Bał się rozpoczął na bruku.

Odbramiały echem wolności
Odwieczne Karpat padoty;
A na Wawelu—s radości
Wetrzasły się prodków popoty!

Trzeba mieć ogromną siłę, siłę jakąś tytaniczną, żeby być czemś na tej wadze. Gdzie się wszystkie niańczy w blade. „Wesele“.

Czego się spodziewamy?

Czego się najpierw spodziewamy od własnego rządu? Na pytanie to można odpowiedzieć bez zbytniego rozglądania się wokoło siebie—pisze w swych niezmiernie aktualnych uwagach „Przegl. Por.“—Oto przemysł w upadku, rolnictwo się nie podnosi, drożyzna, nędza. Nad całym tym społeczeństwem niedostatków musi się zastanowić rząd polski, musi przedewszystkiem obmyślić sposoby zaspokojenia potrzeb życiowych tych mnóstwa ludzi, którzy pożytek a nie straty krajowi przynieść mogą.

Rząd polski powinien skupić swe zamierzenia w kierunku zabezpieczenia ludności warunków istnienia.

Otóż obowiązkiem rządu, aby zatuszował się okole zastąpienia jałmużny drogą bardziej właściwą, w sposób korzystny zarówno dla tego, kto zdolny jest do pracy, jak i dla tego, kto z tej pracy ma pożytek, czyli dla społeczeństwa.

Do obmyślenia sposobów pod tym względem celowych, nie ma to trzeba będzie zabiegów i zastanowień, ale trzeba to zrobić zarówno w imię miłości ojczyzny, jak i racji stanu. W tym kierunku spodziewamy się pierwszego czynu od rządu polskiego, a sprawność pod tym względem zaś świadczy, iż pragnie istnieć od podstaw państwo polskie budować.

Chwila bieżąca.

— Wszystkie koleje włoskie znajdują się pod komendą władz francuskich i angielskich.

— Rada komisarzy narodowych w Rosji szykuje się do przyjęcia wszystkich banków prywatnych przez państwo.

— W Archangielsku panuje kompletna anarchja.

— Decydująca bitwa pod Wenecją rozegra się nie tylko na lądzie, lecz również na morzu.

— Podług „Berl. Tagbl.“ maksymaliści natrafiają na ogromne trudności w ustaleniu swej władzy wewnątrz kraju.

— Do parlamentu Rzeszy wpłynął projekt prawa o kredycie dodatkowym w sumie 15 miliardów marek.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 27 listopada:

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii działalność artyleryjska między lasem Houthoulet a Zandvoorde dosięgła po południu znowu wielkiej gwałtowności.

W poszczególnych odcinkach pola bitwy na południowy zachód od Cambrai odbywała się w ciągu dnia silna walka ogniowa. Pod osłoną zmirku przygotowana piechota angielska natarla pod wieczór na wieś i las Bourlon; w ciężkiej walce zbliża odrzucano ją. Akcja w przedpolu pozostawała na całym froncie bitwy ożywioną, front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na północ, od Brunay odparto w walce ulicanej natarcia francuzów.

Na wschodnim brzegu Mozy działalność bojowa była w ciągu dnia umiarkowana. Pod wieczór między Samogneux a Beaumont, oraz po obu stronach od Ornes wzmożł się znacznie ogień.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

W okolicy wzgórza Combres, oraz między St. Mihiel a Pont—a—Mousson ożywił się chwilami ogień.

Wschodni plac boju.

Front macedoński.

Większych operacji bojowych nie było.

Włoski teren walki.

Sytuacja nie uległa zmianie.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Politycy polscy w Berlinie.

BERLIN 28 | 11 „Berliner Ztg.“ pisze:

Jak się dowiadujemy, przybędą tutaj jutro czterej politycy polscy, którzy jak już donoszono, przedsięwzięli odwiedzić stolic państw centralnych.

Są to mianowicie pp.: Parozewski dziekan wydziału prawnego w uniwersytecie warsz., prezes związku narodowego, Zbrowski, przywódca aktywistów, hr. A. Ronikier i przedstawiciel Ligi Państwowości Polskiej G. Simon.

„Berl. Ztg.“ niesłusznie nazywa p. Zbrowskiego, prezesem związku narodowego; może być to tylko mowa o leaderze Stronnictwa Narodowego—Przyp. Red. „Gońca“.

Car w Japonji?

AMSTERDAM 28 | 11. Donoszą z Nowego Jorku, że byłym carowi Rosji udało się uciec z Tobolska przez Charbin do Japonji.

Zastęgujących na uwagę potwierdzeń tej wiadomości brak.

Czyżby cisza przed burzą...

STOKHOLM 28 | 11. Podróżni przybywający z Petersburga, twierdzą, że panuje tam zupełny spokój.

Lenin i Trocki napotykają na mnóstwo trudności, gdyż personel urzędniczy wciąż strajkuje.

Nie uznają Trockiego.

KOPENHAGA 28 | 11. Według gazety „Nowaja Żizn“ Trocki zawiadomił urzędników ministerjum spraw zewnętrznych, że o ile nie przystąpią do pełnienia obowiązków do dnia 30 listopada, to będą uważani za zwolnionych.

Nowe rządy.

STOKHOLM 28 | 11. Donoszą tu z Petersburga, że Zjazd włosjan, obradujący obecnie w Mohylowie zamierza zorganizować osobny rząd włosjański, z Czernowem na czele.

W ozych rękach pozostanie Wenecja?

LUGANO 29 | 11. Między Brenta a Piave szaleje wielka bitwa. Jeden z komunikatów oficjalnych przyznaje, że ofensywa niemiecko-austriacka prowadzona jest z nadzwyczajną zaciętością.

Co słychać nowego?

Powitanie premiera ministrów.

Rada Regencyjna wystosowała do p. Jana Kucharzewskiego, dotychczasowego referenta Rady Regencyjnej następujące pismo odręczne:

„My, Rada Regencyjna Królestwa Polskiego, niniejszem powołujemy Pana na stanowisko Prezydenta Ministrów i powierzamy Panu przedstawienie do Naszego zatwierdzenia składu osobistego Rady Ministrów. Składając w Pańskie zaufanie

rece kierownictwo spraw Odrodzenia Ojczyzny, prosimy Pana o błogosławieństwo dla Pańskich poczynań.

Dan w Warszawie, dnia 26 listopada 1917 r.“

Restrykt powyższy podpisałi wszyscy członkowie Rady Regencyjnej.

Włochy a pokój.

„Berl. Tageblatt“ donosi z Lugano: Bissolati oświadczył, że Włochy nigdy nie zawrą pokoju odrębnego. Armja włoska nie została pobita, stała się raczej ofiarą propagandy pokojowej, gdyż niektóre oddziały nie chciały walczyć i skłoniły w ten sposób inne oddziały do ucieczki.

O powrót do Królestwa.

Od dłuższego czasu bawi w Stokholmie szereg uchodźców-polaków z Rosji, wśród których są zapewne i osoby z Częstochowy, które chcą powrócić do Królestwa Polskiego w myśl odezwy, wydanej swego czasu w Rosji i nawołującej do wyjazdu do kraju.

Komitet polski w Stokholmie, pragnąc ułatwić rodakom jaknajszybszy powrót do ojczyzny zwrócił się do Rady regencyjnej z memorjałem, prosząc o wydanie pozwolenia na wyjazd ze Stokholmu. Oprócz tego wielu z polaków, starających się o powrót do Królestwa Polskiego, wysłało prośby do Rady regencyjnej o pomoc w tym względzie.

Wenecja nie ewakuowana?

„Az Est“ donosi z wojennej kwatery prasowej: Wenecjanie, którzy dostali się do niewoli, opowiadają, że Wenecja nie została ewakuowana, tylko władze zarządziły, dokąd poszczególne grupy mają się udać na wypadek ewakuacji.

Gimnazjaliści w Rosji.

Dzienniki rosyjskie donoszą: W Tyflisie wybuchł strejk uczniów szkół średnich. Żądali oni dopuszczenia przedstawicieli trzech najwyższych klas do rady pedagogicznej z głosem rozstrzygającym i zmniejszenia ilości godzin lekcji.

O przesłanie wojska amerykańskiego.

„Allgemees Handelsblad“ dowiaduje się z Londynu:

W celu możliwie szybkiego przesłania wojska amerykańskiego na front francuski ministrowie amerykańscy mają poczynić starania u rządu francuskiego w sprawie przeprowadzenia szerokiej reformy racjonalizacji, a to celem zmniejszenia ilości frachtów okrętowych. Anglja już wyraziła swą zgodę na takie same środki.

Organizacja władz.

Po sformowaniu i zatwierdzeniu przez Radę regencyjną gabinetu ministrów, który będzie władzą wykonawczą, rozpocznie się obejmowanie przejętych już przez T. Bada Stano dziedzin życia państwowego i organizowanie nowych w myśl patentu z d. 12 września. Większość ożywnych obecnie departamentów przesłanie istnieć na dotychczasowych podstawach, zamieniając się na ministerja z władzą wykonawczą.

Sprawowanie pełnej władzy prawodawczej, do której powołana jest nowa Rada Stanu będzie musiała być odroczone do czasu utworzenia tej instytucji państwowej. W sprawach mniejszej wagi należy przewidywać że Rada regencyjna będzie wydawała rozporządzenia o charakterze prawodawczym, które następnie będą przedłożone Radzie Stanu do zatwierdzenia.

Rada regencyjna, po wzięciu pod uwagę przesłanej ministerjom p. p.

nowi Kucharzewskiemu, będzie już mogła pełnić swoje funkcje reprezentacyjne i zwierzchnicze, aczkolwiek całokształt władzy Rady regencyjnej uwidoczni się w całej pełni dopiero po otwarciu Rady stanu.

Po obciążeniu władzy wykonawczej przez gabinet ministrów, zwolna postępować będzie przekazywanie do tymczasowych czynności komisji przejściowej i departamentów nowemu rządowi przy jednoczesnym likwidowaniu komisji przejściowej, jako najwyższej obecnie instancji rządowej, stojącej ponad departamentami.

Należy zaznaczyć, że już dziś niektóre ważniejsze czynności komisji przejściowej i mianowanie wyższych urzędników zatwierdzone są po uprzedniej zgodzie Rady regencyjnej. Sprawy drobniejsze oraz mianowanie niższych urzędników zatwierdza komisja przejściowa. T. Rady stanu bez odwoływania się do aprobaty Rady regencyjnej.

Wśród młodzieży naszego miasta, sympatyzującej, lub też biorącej udział w organizacjach, których idea przewodnią było i jest stworzenie silnej armii polskiej, daje się wyzuwać chęć zapisywania się, na listy ochotnicze wojska polskiego.

KRONIKA.

* * *

Mieszkańcy Częstochowy w dniu dzisiejszym wraz z całą Polską zwrócić swe myśli ku tej chwili, która w sercach słabych rodziła gorycz i wątpliwość — w duchach silnych i nie dających zawładnąć sobą złym myślom — nadzieję.

Jednakże, jeżeli grzechy szczęśliwych na pozór przedkór naszych wymagały ofiary, to ów rok 31 sży był wielką ofiarą błagalną i przybliżył chwilę naszego odrodzenia duchowego, za którym i polityczne przyszło.

My, w murach Częstochowy w dniu dzisiejszym wnieśliśmy modły do Stwórcy, za tych, którzy w dniu 29 listopada odważyli się powiedzieć swe woło carowi i jego sługom i śmiałością męczeńską słowo to przypieczętowali.

Niech w dniu dzisiejszym każdy mieszkaniec Częstochowy wytłomaczy choć jednemu ciemnemu może dotychczas rodakowi czym była i jest walka o wolność i jakie z jej osiągnięcia na ludy spływają dobrodziejstwa.

Nabożeństwo za poległych.

Dzisiaj we czwartek, jako w rocznicę powstania listopadowego, w bazylice Jasnohorskiej o. g. 9 i pół rano zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za poległych bohaterów wolności w 1830—31 roku.

Dzisiejszy obchód u Kupców Polskich.

Zarząd Stow. Kupców Polskich podaje do wiadomości członków, że dziś we czwartek 29-go listopada — jako w rocznicę powstania 1830 r. odbędzie się w siedzibie Stow. (Kościuszki 16), obchód którego program wypełni: referat p. Bogusławskiej, deklamacja prof. A. Czerbaka, śpiew Drużyny Śpiewaczy, Wstęp dla czł. Stow. i Sekcji, ich rodzin i wprowadzonych gości. Początek o. godz. 8 wiecz.

Przed przeglądem ochotników.

Jak to już wzmiankowaliśmy, w końcu listopada i w pierwszych dniach grudnia funkcjonować będą

komisje asenterunkowe, które dokonają przeglądu tych ochotników, którzy zgłosili się do wojska polskiego po ostatnim ich przeglądzie w polowie maja b.r.

Będzie to już niezawodnie ostatni pobór ochotniczy przed zapowiedzianą przez premiera Kucharzewskiego rekrutacją, to też w Urzędach Zaciągu rąch panuje oczekiwany spiesznie zapisywało się ci wszyscy, którzy nie czekając przywołania, przagnę stanąć w szeregach ochotniczych, jako kadry armii polskiej, która wkrótce powołana będzie drogą rekrutacji.

Z okolic Częstochowy, Zagłębia i innych miejscowości kraju dochodzą wieści o bardzo licznych zgłoszeniach ochotników nie tylko pojedynczo, lecz całymi grupami i organizacjami.

W Częstochowie komisja asenterunkowa rozpocznie swe czynności w nadchodzącą sobotę dnia 1 grudnia.

Kompletny skład jej podamy niżej, dziś zaznaczamy tylko, że cywilnym członkiem komisji mianowany został z decyzji Komisji Przejściowej T. R. S. prezes tujejszego Kr. Polsk. Sądu Okręgowego p. M. Kokowski.

Napływ ochotników do miasta spodziewany jest już w przeddzień rozpoczęcia czynności komisji, t. j. w piątek od rana. Spodziewano się, że dojadą oni w Częstochowie serdecznego przyjęcia, jakim miasto nasze darzy zawsze wojsko polskie i jego kadry.

Zakaz.

Naczelnik powiatu częstochowskiego zakazał dostarczania cukru, skór podszewkowych, tanich materiałów ubraniowych i nafty mieszkańcom gminy miejskiej Częstobhewa i gminy wiejskiej Grabówka, ponieważ obie gminy zalegają w dostawie ziemniaków.

Bilety na loterję R. G. O.

R. O. m. Cz. podaje do wiadomości, że nadeszły bilety R. G. O. do 5 klasy i są do nabycia w lokalu R. O. (Staszica 8).

Ubranie dla młodzieży szkół średnich.

Pragnąc przyjąć z pomocą najbiedniejszym uczniom szkół średnich, Rada Op. m. Cz. zwróciła się do Zarządu cywilnego z prośbą o wydanie odpowiedniej ilości materiałów na ubranie.

Nadto Zarząd R. Op. zwrócił się do dyrektorów szkół średnich z prośbą o sporządzenie listy uczniów najbardziej potrzebujących odzieży.

Gdzieś dla sprzedawców piwa.

R. O. m. Cz. postanowiła wydać sprzedawcom gazet obuwie i odzież na okres zimowy.

Echa zjazdu.

Z pracy żydowskiej dowiadujemy się, że podczas zjazdu przedstawicieli miast polskich w stolicy, odbyła się narada radnych żydowskich, przybyłych na ten zjazd. Z inicjatywy wystąpili radni warszawscy Berenson i Muterzich. Z pośród przybyłych z m. Częstochowy brał udział w naradach radny W. Sachs.

Telegraficzne przekazy.

Z dniem 1 grudnia wprowadzone zostają telegraficzne zamówienia i wyplacanie przekazów pocztowych między państwem niemieckim, a urzędami pocztowymi w general-gubernatorstwie warszawskim.

O czystości paszportów.

Częstochowskie władze powiatowe zauważyły, że paszporty wielu osób znajdują się w stanie brudnym i podartym. Takie paszporty należy niezwłocznie oddać w oddziale paszportowym w celu wymiany na paszporty nowe. Kto przedstawi pasi-

porty brudne i podarte, nie otrzyma ani materiałów ubraniowych ani pozwolenia na podróz, a także wszelkie inne podania pozostaną nieuwzględnione, jak głosi odpowiednie rozporządzenie.

Z kuchni R. O.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 12 | 11 do 13 | 11 1917 wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 30 fen. — 52, po 60 fen. — 00, służbie — 149, kredyt. — 00, bezpłat. — 4,579, ogółem 4,750

Kuchnia III dla intel. — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 44, służbie — 77, kredyt. — 100, bezpłatnych — 2,022, ogółem — 2,143.

Kuchnia IV ludowa — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 281, kredyt. — 00, bezpłatnych — 10,435, ogółem — 10,666.

Kuchnia V dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, kredyt. — 00, bezpłatn. — 392, ogółem — 392.

Kuchnia VI dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, bezpłatnych — 481, ogółem — 481.

Ogółem: po 30 fen. — 52, po 60 f. — 44, służbie — 427, kred. — 00, bezpłatnych — 17,859, ogółem — 18,382.

Zapomóg wydano dla 225 rodzin na sumę Mk. 2078.

Ważne dla myśliwych.

Dnia 7-go grudnia b. r. o godz. 10 rano, odbędzie się w kancelarii gminnej w Grabówce pod Częstochową licytacja polowania na gruncach wsi należących do gminy Grabówka. Ci dzierżawcy polowania, którzy już mają kontrakty na prawo polowania, winni je w oryginale przed 2 grudnia b. r. złożyć w kancelarii gminnej, w przeciwnym razie będzie się uważał ich kontrakty za nieważne.

Z teatru.

Z wieczoru artystycznego.

Wtorkowy wieczór artystyczny w teatrze „Paryskim” ściągął niezbyt liczną publiczność i tylko sympatycy rodziny Zimajer—Rapaackich i zwolennicy lekkich piosenek popularnego kompozytora „Andzi” i innych, niestety już ograniczają przez wszystkie w Królestwie gramofony z tubami (i bez tub), wysłuchali szeregu piosenek charakterystycznych w wykonaniu p. Heleny Zimajer—Rapaackiej.

Pląsy młodocianej dunkanistki, Helli Rapaackiej, wywołały słuszną brawę i zadowolenie widzów.

Przyznać należy, że tańce klasyczne młodocianego dziewczęcia, wnoszącego na scenę ózar wieśny, wdzięk, pewność i lekkość motyla, wprawiającego się niebywale w każdy ton otwartej utworu, każą wrotym młodej tancerce świetną przyszłość i pozwalają porównywać ją z najbardziej znanymi interpretatorkami tańca klasycznego.

Niemalże całość programu wypełniły deklamacje plastyczne p. A. Czerbaka, w którego wykonaniu zwłaszcza „Pogrzeb Kościuszki” — Ujejskiego, ilustrowany odpowiednią mimiką, wywołał niepospolite wrażenie. Żałować należy, że utwór ten nie był włączony do programu uroczystego wieczoru Kościuszkowskiego w naszym mieście, a harmonizowałoby z taką całością wieczoru lepiej i spotkał się z inną oceną niż u wczorajszej dawnie słu wychowanej publiczności nie tylko z karosowanej galerji, ale i jednej z łóż.

Dodać tylko należy, że brudnorówe tło sceny nie odpowiadało nastrojowej deklamacji plastycznej, a i tańce klasyczne sypkałyby może na tle t. zw. wolnej okolicy.

Teatr PARYSKI

Program od czwartku 29-go Listopada do Niedzieli 2-go Grudnia r. b. włącznie.

Po raz pierwszy **SENSACJA!** Niebywały obraz**Ofiara brutalnej miłości**

Dramat w 5-ciu częściach z życia kobiety tyranizowanej miłością.

w roli głównej **Marja Widal.**Nad program: **Dwóch upartych** (komedia).

Szczegóły w programach. — — Muzyka kwartet artystyczny. — — Ceny miejsc zwykłe.

Niebywała Sensacja!

Teatr „ODEON“

Niebywała Sensacja!

Dziś i dni następujących

2-i obraz polski nowej serii na rok 1917-18

Carat i jego sługiWielki dramat polityczny w 6-ciu aktach, **osnuty na tle wydarzeń ubiegłych 3 lat Wielkiej Wojny.** W wykonaniu znanych artystów warszawskich:Kaz. Junoszy Sępowskiego,
Józefa Węgrzyna,Haliny Bruczówny,
Anny Belliny,Pawła Owerto,
Józefa Brodnickiego

i wielu innych.

W obrazie przyjmują udział: **Legjony polskie. Przedstawiciele partji politycznych. Organizacje strzeleckie w Krakowie i t. p.**

Rzecz dzieje się w Warszawie i na froncie.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Alojzego Salzberga.** — Szczegóły w programach.
Z powodu niezwykle kosztownej dzierżawy obrazu **Ceny miejsc podwyższone.****ZAWIADOMIENIE.****Salon gorsetów „HYGIENA“**

Częstochowa, ul. Panny Marji 29.

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż po powrocie z Wiednia posiada **najnowsze modele na sezon zimowy**, oraz wielki wybór gotowych gorsetów, pasów, blusthalterów satynowych, trykotowych i gumowych 1013—
gotowe gorsety od 15 Mk.**Mięso.**

W nadchodzący czwartek dn. 29 XI r. b. sprzedaż mięsa w jatkach okręgowych rozpocznie się o godz. 7-ej rano. Mięso wydawane będzie do godz. 10-ej przed południem na kupon nr. 8 na wszystkie litery. Niewykupione do tej godziny mięso będzie sprzedawane bez kuponów w ilości 1 funt na legitymację rodzinną.

W jatce dla urzędników Joska Krauze Kościuszki nr 13 sprzedaż rozpocznie się również o godz. 7-ej rano na kupony nr. 8 i 12 Niewykupiona reszta mięsa będzie po 10 godz. sprzedana bez kartek po jednym funcie na legitymację rodzinną.

Zelówki.

Sprzedaż zelówek na pierwszą serję została już zupełnie zakończoną. O rozpoczęciu sprzedaży na serję II-gą nastąpi ogłoszenie.

Kartofle.

Na mocy rozporządzenia Ces. Niem. Zarządu Cywilnego z dnia 2. Listopada r. b. za nr-em 720, racja kartofli została obniżoną do 10 funtów na 2 tygodnie na osobę.

Sprzedaż kartofli na kupon C-D serji XX-ej w ilości 10 funtów na osobę za 80 fenigów rozpocznie się dnia 30 b. m. według następującego rozkładu:

W piątek dnia 30-go Listopada r. b. winni się zgłosić do zakup kwitów na kartofle do swoich biur okręgowych mieszkańcy.

I okręgu kupujący chleb w punkcie sprzedaży № 1 ul. Mirowska, II okręgu — № 4 ul. Nadrzeczna 78, III okręgu — № 18 ul. Warszawska 45, 4 okręgu — № 16 ul. P. Marji 9, 5 okręgu — № 20 ul. Krakowska 35, 8 okręgu — № 31 ul. Kościuszki 46,

Miejska
DEPUTACJA ZYWNOŚCIOWA
w Częstochowie.**Zarząd** Koła Macierzy w Mstowie pragnie kupić okazynie pewną liczbę dzieł beletrystyki i naukowych. Łaskawe z ogłoszenia kierować wprost do Zarządu. 1096—**Chopio** lub dziewczyna potrzebna do bufetu w Teatrze „Odeonie” 1105—**Niemka** potrzebna do dzieci na stałe w Adm. Gońca sub. C. Oferty 1103—**Lekarz Dentysta****Stefan Barylski**ul. Panny Marji Nr. 49
przyjmuje od 10—1 i 3—7
Ceny przedwojenne.**LEKARZ-DENTYSTA****Michał Grejniec**w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.Zęby sztuczne. Płomby
Wynajmowanie zębów
codz. od 9—1 i od 3—7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.**DOKTOR MEDYCZNY****Paweł Broniatowski**w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—**Bryozka** platforma i wóz kolejny do sprzedania Kościuszki Nr. 26 Kolankowski 1088—**potrzebny** stróż lub stróżka. Wład. w Adm. 1100—**Mebie,** stoły, biurka, biblioteki, szafy
łóżka otomana garnitur salonowy pianino i fortepian ul. Panny Marji № 12 1079—Redaktor - wydawca **F. D. Wilkoszewski.**

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca” Częstochowskiego